

Sør-Varanger kommune

Grensebyen på den røde streken

Behovskorrigert KOSTRA-analyse av en geopolitisk utsatt arktisk grensekommune (Kirkenes) i Øst-Finnmark som havnet i ROBEK i juni 2025 etter et dypt 2024-underskudd — med tømt disposisjonsfond, høy lånegjeld og en dyr, spredt arktisk omsorgsstruktur som dominerer over-behov-bildet, holdt oppe av Nord-Norge-tilskuddet, mens eldrebølge og fallende folketall presser kommunen mot «den røde streken».

I ROBEK

fra juni 2025 — 2024-regnskapet viste merforbruk >3 % (netto driftsresultat -3,54 % / -133 mill) + udekket 2022-underskudd (kap. 2)

+1,6 %

netto driftsresultat 2025 (VISER) — en bedring fra det dype 2024, men kommunen er formelt i ROBEK; måltallet treffes fra 2026

1,3 %

disposisjonsfond — i praksis tomt (1,5 mill kr igjen 31.12.2024); 5 %-måltallet nås først 2029 (kap. 2)

+50,2 mill

pleie og omsorg over behov (2025, ~5 000 kr/innb) — dyr arktisk struktur + akutt kostnadssprekk (kap. 3)

Sammendrag for kommunestyret: i ROBEK, med en dyr arktisk omsorgsstruktur

VISER Sør-Varanger er i 2025 **formelt i ROBEK** (innmeldt juni 2025), med et i praksis **tomt disposisjonsfond** (1,3 %). Behovskorrigert er **pleie og omsorg den helt dominerende sektoren over behov**: +50,2 mill (~5 045 kr/innb), ned fra +70,1 mill i 2024. Grunnskole ligger fortsatt over (+24,2 mill), men er villet styrt ned fra +38,6 mill i 2024. Barnevern ligger under behov (–3,3 mill). Netto driftsresultat for 2025 er +1,6 % (VISER) — en tydelig bedring fra det katastrofale 2024 (faktisk NDR –3,54 % / –133 mill), men kommunen er likevel i ROBEK.

TOLKNING Krisen er **finans- og driftsbåret, ikke inntektssvikt**. Driverne er todelt: en av landets høyeste netto lånegjelder (kommunens egne tall 110–125 % av driftsinntektene; VISER 97,0 % på en annen nevner) pluss rentesjokket fra desember 2023, og en akutt kostnadssprekk i pleie og omsorg (VO 40 hadde 55,5 mill i merforbruk i 2024). I stedet for å høvle valgte kommunedirektøren å **styrke** rammen til helse/omsorg/velferd i 2025/2026 (+12,5 mill) for å oppnå realisme og stabil drift. At kommunen overhodet har et forsvarlig inntektsnivå, hviler i betydelig grad på **Nord-Norge-tilskuddet** (~101 mill, ~22 % av rammetilskuddet) — en strukturell bærebjelke for den spredte, grensenære arktiske strukturen (kap. 4).

2024 → 2025-utviklingen. Med reviderte 2025-tall er over-behov-bildet på de store tjenestene blitt *mindre*, men fortsatt høyt: pleie og omsorg gikk fra +70,1 til +50,2 mill over behov, grunnskole fra +38,6 til +24,2 mill (villet nedstyring mot KOSTRA-nivå). Barnehage snudde fra under (–3,2) til over (+7,4) behov, og administrasjon steg fra +5,3 til +10,2 mill. Sosial gikk fra +2,9 til +4,7 mill, kommunehelse holdt seg lavt (+1,6 → +1,4), og barnevern ble mindre under behov (–4,9 → –3,3). 2025 er hovedåret; 2024 vises som sammenligning.

AVVIK MOT BEHOV, MILL KR/ÅR	PLO	GRUNNSK.	BARNEH.	KOM.HELSE	SOSIAL	BARNEV.	ADM.
2024 (revidert)	+70,1	+38,6	–3,2	+1,6	+2,9	–4,9	+5,3
2025 (revidert)	+50,2	+24,2	+7,4	+1,4	+4,7	–3,3	+10,2

Hovedbildet i fem punkter

- I ROBEK fra juni 2025** — 2024-regnskapet viste merforbruk >3 % (NDR –3,54 % / –133 mill) + udekket 2022-underskudd. Tiltaksplan: dekkes innen 2027, utmelding 2028 (kap. 2).
- Tomt disposisjonsfond** (1,3 %) — 1,5 mill kr igjen 31.12.2024; 5 %-måltallet nås først 2029. Krisen er finans-/driftsbåret, ikke inntektssvikt (kap. 2).
- Pleie og omsorg dominerer over behov** (+50,2 mill, ~5 000 kr/innb) — dyr arktisk struktur + akutt sprekk (VO 40 merforbruk 55,5 mill i 2024); rammen bevisst styrket (kap. 3).
- Nord-Norge-tilskuddet er strukturell bærebjelke** (~101 mill, ~22 % av rammetilskuddet) for den arktiske, grensenære strukturen (kap. 4).
- Grunnskole villet nedstyrt** mot KOSTRA-nivå (+38,6 → +24,2 mill), barnevern under behov — disiplinert innstramming, mens PLO skjermes (kap. 5).

Det viktigste skillet i rapporten. Sør-Varanger har ikke et bredt utgiftsproblem — flere sektorer ligger nær eller under behov. Spørsmålet kommunestyret bør stille er todelt: **hvor mye** av PLO-overforbruket som er uunngåelig arktisk struktur (eldrebølge, spredt bosetting) og **hvor mye** som er den akutte sprekken kommunen nå har tatt grep om (HOV-snuoperasjon 2025), og **hvor robust** veien ut av ROBEK er når disposisjonsfondet er tomt, lånegjelden er blant landets høyeste og inntektsnivået i stor grad hviler på Nord-Norge-tilskuddet.

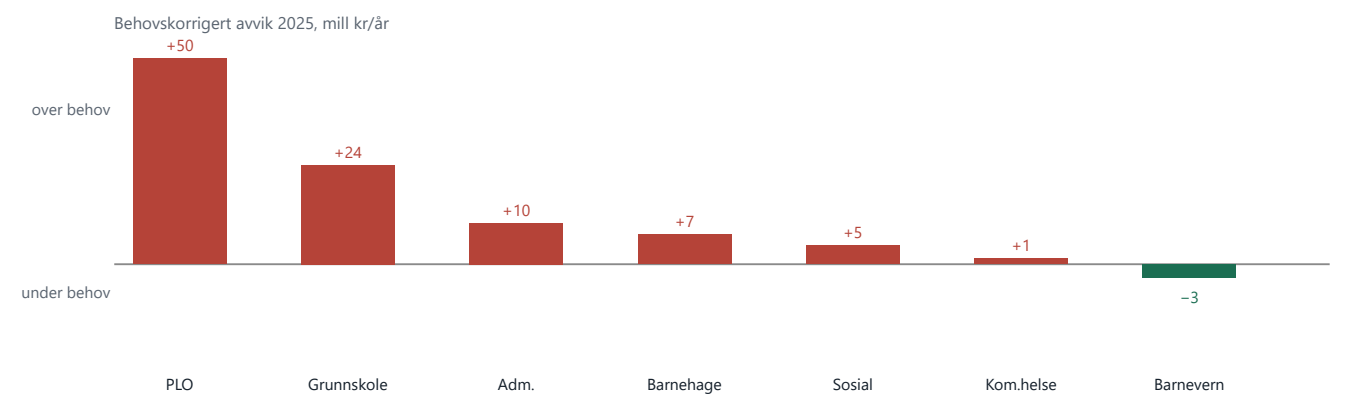
Behovskorrigerings mot Grønt hefte-kriteriene. Kapittel 6 dokumenterer metode, kilder og forbehold — herunder avstemmingen VISER-NDR +1,6 % (2025) mot faktisk NDR -3,54 % (2024) og netto lånegjeld VISER 97,0 % vs. kommunens 107–110 %.

1 · Det behovskorrigerte bildet: pleie og omsorg dominerer

VISER Korrigert for utgiftsbehovet i inntektssystemet (Grønt hefte) skiller pleie og omsorg seg klart ut som den dominerende sektoren over behov i Sør-Varanger i 2025, fulgt av grunnskole. Bare barnevern ligger under behov:

SEKTOR	AVVIK MILL 2025	KR/INNB 2025	AVVIK MILL 2024	RETNING
Pleie og omsorg	+50,2	5 045	+70,1	dominerende over behov, lavere
Grunnskole	+24,2	2 433	+38,6	over behov, villet ned
Administrasjon	+10,2	1 021	+5,3	over, økende
Barnehage	+7,4	742	-3,2	var under, nå over
Sosial	+4,7	474	+2,9	litt over, økende
Kommunehelse	+1,4	138	+1,6	så vidt over
Barnevern	-3,3	-335	-4,9	eneste under behov

2025 hovedår (reviderte tall); 2024 som sammenligning. Forventet = behovsindeks × landssnitt; positivt avvik = over behovsnivå. Folketall-nevner 2025 = 9 947. Landssnitt PLO netto (Landet uten Oslo): 2024 27 195 → 2025 28 582.

TOLKNING Mønsteret er typisk for en spredt arktisk kommune: tjenester med stor smådriftsulempe (PLO, grunnskole, administrasjon) ligger over behov, fordi struktur og avstand gjør produksjonen dyr. Det er *ikke* et bredt overforbruk på tvers av alt — kommunehelse og sosial ligger nær behov, og barnevern under. Det reelle analyse-spørsmålet er konsentrert til **pleie og omsorg** (den dominerende posten, kap. 3) og til **finanssiden/ROBEK** (kap. 2), mens grunnskolen er under villet konvergens mot KOSTRA-nivå (kap. 5).

To kvalitative forbehold til behovsbildet. Over-behov-drift kan være uunngåelig arktisk struktur *eller* et reelt effektiviseringsrom — men i en ROBEK-kommune som allerede styrer disiplinert ned skole, kultur og barnevern, er det første mest sannsynlig på PLO. Grunnskolen leverer samtidig solide resultater (grunnskolepoeng 43,4), som trekker i retning av at nedstyringen mot KOSTRA-nivå skjer uten å rasere kvaliteten. Forbehold: forvaltningsrevisjoner og statlige tilsyn for Sør-Varanger lot seg ikke lokalisere — vi kan derfor ikke bekrefte tilsynsfunn slik som i andre kommuner (se kap. 6).

2 · Finans og ROBEK: tomt fond, høy gjeld, et rentesjokk

FINANSINDIKATOR	2025	REFERANSE / KOMMENTAR
Netto driftsresultat (VISER)	+1,6 %	bedring fra dypt 2024 (faktisk NDR –3,54 %); over måltall fra 2026
Disposisjonsfond	1,3 %	i praksis tomt (1,5 mill kr 31.12.2024); 5 %-mål nås først 2029
Netto lånegjeld (VISER)	97,0 %	kommunens egne tall 110–125 % (ulik nevner — se forbehold)
Sykefravær (legemeldt, ansatte)	8,3 %	over landssnittet 7,7 %; HMS-arbeidet styrkes

Reviderte 2025-tall. ROBEK-innmelding juni 2025. Folketall-nevner 2025 = 9 947.

ROBEK-innmeldingen — det viktigste finanstallet. Sør-Varanger ble meldt inn i ROBEK i **juni 2025** fordi 2024-regnskapet viste et merforbruk på mer enn 3 % av driftsinntektene (netto driftsresultat **–133 mill / –3,54 %**) OG fordi merforbruket fra 2022 ikke ble dekket innen toårsfristen. Økonomiplan 2026–2029 er nå kommunens lovpålagte tiltaksplan (koml. § 28-4): hele merforbruket skal dekkes innen utgangen av 2027, med planlagt utmelding ved behandling av årsregnskapet i 2028. **Avstemming:** VISER-NDR +1,6 % for 2025 er en reell bedring fra det dype 2024 — men kommunen er *formelt* i ROBEK, og det er 2024-resultatet som utløste statusen.

VISER Disposisjonsfondet er i praksis **tomt**: bare 1,5 mill kr sto igjen 31.12.2024, og VISER-tallet 1,3 % (2025) reflekterer denne nullsituasjonen pluss en spinkel gjenoppbygging. Kommunens eget økonomireglement krever minimum 5 % av brutto driftsinntekter — et måltall som først nås i 2029.

TOLKNING Krisen er **finans- og driftsbåret, ikke inntektssvikt**. Den akutte driveren er todelt: (1) en av landets høyeste netto lånegjelder — kommunens egne tall 110–125 % av driftsinntektene gjennom perioden, tett opp mot kommunens egen handlingsregel på 130 %; og (2) rentesjokket — budsjett 2024 forutsatte rentekutt, men det kom renteøkning i desember 2023 som vedvarte ut våren 2025. Netto finans og avdrag legger beslag på 7–9 % av driftsinntektene. Kommunedirektøren er eksplisitt om at «de frie inntektene ikke vil forsvare de høye renteutgiftene, høye lønnsoppgjør og de økende utgiftene i omsorgssektoren». To rentekutt i 2025 og nye fastrenteavtaler letter byrden — men handlingsrommet er smalt så lenge fondet er tomt.

Den ærlige lesningen. «NDR +1,6 % i 2025» og «i ROBEK» bør leses sammen: 2025 peker riktig vei, men statusen er reell og utløst av 2024. Med tomt disposisjonsfond har kommunen ingen buffer mot nye sjokk — to svake år ville sette utmeldingsplanen (2028) i fare. Veien ut er disiplinert drift pluss at PLO-sprekken faktisk holdes i sjakk (kap. 3), ikke en inntektsbølge.

3 · Pleie og omsorg: dyr arktisk struktur og en akutt sprekk

VISER Pleie og omsorg er den **helt dominerende** over-behov-sektoren: +50,2 mill (~5 045 kr/innb) i 2025, ned fra +70,1 mill i 2024. PLO-brutto er 39 377 kr/innb. Drill-down på funksjon og art:

PLO-STRUKTUR 2025	KR/INNB	ARTER / NØKKELTALL 2025	VERDI
SUM PLO brutto	39 377	Lønn, kr/innb	33 326
— Institusjon (253+261)	15 466	Kjøp fra private, kr/innb	2 520
— Hjemmebaserte (254+257+258)	21 047	Refusjon ressurskrevende, kr/innb	1 049
herav bofellesskap (257)	8 716	Brutto per institusjonsplass, kr	2 184 944
		Andel 80+ langtidsopphold	8,0 %

Landssnitt PLO netto (Landet uten Oslo): 2024 27 195 → 2025 28 582. Folketall-nevner 2025 = 9 947.

TOLKNING Forklaringen er todelt. **(1) Strukturelt:** spredt arktisk bosetting og høye driftskostnader gir dyr tjenesteproduksjon — brutto per institusjonsplass er ~2,18 mill kr, og de hjemmebaserte tjenestene er høye (21 047 kr/innb, herav bofellesskap 8 716). Lønn dominerer (33 326 kr/innb), mens lavt kjøp fra private (2 520) og lav refusjon for ressurskrevende (1 049) betyr at strukturen i liten grad dempes utenfra. **(2) Akutt kostnadssprekk:** i 2024 hadde VO 40 Pleie og omsorg et merforbruk på **55,5 mill kr** — den enkeltstørste posten bak hele underskuddet. Dette er kombinasjonen som forklarer hvorfor PLO ligger så høyt over behov.

Eldreølgen forsterker presset. Kommunen framskriver **mer enn en dobling** av antallet 80+ fra 2022 til 2050 (+600 personer), samtidig som antallet yrkesaktive (16–66 år) har falt de siste fem årene og folketallet gikk ned hvert kvartal i 2024. Aldersbæreevnen svekkes raskere enn antatt — «vi er i dag på den røde streken». PLO-overforbruket er derfor strukturelt vanskelig å snu, og presset varsles økende, ikke avtakende. Kommunen har lagt inn midler til en fullstendig analyse av framtidens pleie- og omsorgsbehov som grunnlag for ny struktur.

Snuoperasjonen i HOV (2025) — en reell forbedring. I stedet for å høvle valgte kommunedirektøren å **styrke** rammen til helse/omsorg/velferd i både 2025 og 2026 (+12,5 mill fra konsekvensjustert ramme i 2026) for å oppnå realisme. Kvalitativt melder kommunen at den i 2025 har **besatt alle sykepleierstillingene** og at det **ikke leies inn fra vikarbyrå nå** — det «sikrer kontinuitet i tjenestene og gir økt verdighet i eldreomsorgen». Dette er en snuoperasjon i nettopp sektoren som sprakk i 2024, og en delforklaring på hvorfor 2024-kostnadene (dyr vikarinneleie) ble så høye. Sykefravær 8,3 % (over landssnittet 7,7 %) er erkjent, og HMS-arbeidet styrkes. **TOLKNING** En eventuell indikasjon på effektiviseringspotensial i PLO ligger i strukturen (institusjons-/hjemmetjenestemiks), ikke i å presse bemanningen ytterligere — gulvet er forsvarlighetskravet, og refusjonen for de tyngste brukerne faller bort ved kutt.

4 · Nord-Norge-tilskuddet: den strukturelle bærebjelken

VISER Sør-Varanger mottok ca. **101,2 mill kr** i Nord-Norge-/Namdalstilskudd i 2026 — omtrent **22 % av samlet rammetilskudd** (464 mill kr). Sammen med tiltakssone-virkemidler (bl.a. gratis barnehage i tiltakssonen) er dette en statlig kompensasjon for den arktiske, spredte og grensenære strukturen.

TOLKNING En stor del av at kommunen i det hele tatt har et forsvarlig inntektsnivå, ligger i **distrikts- og Nord-Norge-overføringer — ikke i lokal skatteevne**. Dette er den strukturelle bærebjelken under hele økonomien: den finansierer den dyre arktiske strukturen (kap. 3) som behovsanalysen ellers viser som «over behov». Inntektsstrukturen er altså like viktig for å forstå Sør-Varanger som utgiftsstrukturen — uten Nord-Norge-tilskuddet ville den geopolitisk eksponerte grensekommunen ikke kunnet opprettholde en robust kommunal struktur.

Geopolitisk eksponert beredskapskommune. Pasvikelva og Jakobselva danner grensen mot Russland; Kirkenes ligger ved enden av E6. Kommunen huser Svanhovd miljøsenter og strålevern-/atomberedskap, og beredskap framheves gjennomgående i budsjettet (bl.a. krav om fossil reservebilpark ved strømbrydd). Den geopolitiske eksponeringen (stengt grense / Schengen-press etter 2022) forsterker behovet for en robust kommunal struktur — en kostnadsdriver Nord-Norge-tilskuddet delvis kompenserer. Smådriftsulempene viser igjen i administrasjon over behov (+10,2 mill), konsistent med beredskaps- og arbeidsgiveroppgaver i en grensekommune.

Gruvedriften (A/S Sydvaranger) er IKKE en inntektskilde i dagens budsjetter. Dette misforstås ofte. A/S Sydvaranger utvant jernmalm 1906–1997 og igjen 2009–2015, da selskapet gikk konkurs. Tettstedsstrukturen (Kirkenes–Bjørnevåtn–Hesseng) er formet av gruvedriften, men for kommuneøkonomien er det vesentlige at gruvedriften **ikke figurerer som skatte-/inntektspost** i økonomiplanene. Dagens krise håndteres uten gruveinntekter. En eventuell gjenåpning ville endret skattegrunnlaget, men kan ikke regnes inn i dagens handlingsrom. Havbruk/ havbruksfond gir derimot en beskjeden inntektspost.

5 · Handlingsrom: disiplinert nedstyring, skjermet PLO, smal buffer

VISER I en ROBEK-preset kommun er innstrammingen **villet og målrettet**, ikke osthøvel. Grunnskole er aktivt styrt ned fra +38,6 mill (2024) til +24,2 mill (2025): skolene har «de siste årene tatt store kutt og nærmer seg nå KOSTRA-nivå for vår KOSTRA-gruppe». I 2025 ble det lagt inn ytterligere 3 mill kr innsparing på Kultur og oppvekst, fortrinnsvis på grunnskole, voksenopplæring og barnevern.

TOLKNING Dette er en **villet konvergens mot behovsnivå** — kommunedirektøren beskriver at «ressursreduksjonen merkes i skolene», men at kvaliteten holdes (grunnskolepoeng 43,4 er solid). Barnevern under behov (–3,3 mill) inngår i samme innstramming og framstår som villet, ikke et uhell — men budsjettokumentene tallfester ikke en egen barnevernsvurdering, så om innstrammingen er forsvarlig er ikke dokumentert her (se kap. 6). Det interessante grepet er prioriteringen: kommunen strammer inn skole, kultur og barnevern *mens den bevisst skjærer og oppbudsjetterer pleie og omsorg* for å snu driften.

De fire grepene

	GREP	LAG	STATUS	FRIKSJON
H1	Skjerme og stabilisere PLO — oppbudsjettet ramme (+12,5 mill), full sykepleierdekning, ingen vikarbyrå	Drift	iverksatt 2025/26	middels
H2	Villet nedstyring av grunnskole/kultur/barnevern mot KOSTRA-nivå	Drift	pågår	middels
H3	Ny PLO-struktur — analyse av framtidens omsorgsbehov som grunnlag	Struktur	under utredning	høy
H4	Gjenoppbygge disposisjonsfond mot 5 %-måltallet	Finans	mål 2029	høy

VISER Per 1. tertial 2025 ble planlagt inndekning av tidligere års merforbruk redusert til null, og kommunen styrte mot nullresultat; per oktober 2025 var prognosen et merforbruk på 4,5 mill kr, men kommunen mottok 1,5 mill kr mer enn budsjettet i kriseskjønn og varslet merinntekt på skatt. Per oktober 2025 var det «økonomisk kontroll i alle sektorene bortsett fra enkelte enheter innenfor helse, omsorg og velferd».

Handlingsromslogikken. Sør-Varanger har lite frigjort handlingsrom: fondet er tomt, gjelden høy, og de store smådriftsutsatte tjenestene (PLO, grunnskole) er enten skjermet eller alt under nedstyring. Det reelle valget står mellom (a) å fortsette den disiplinerte nedstyringen av skole/kultur/barnevern, (b) å lykkes med PLO-stabiliseringen så den akutte sprekken ikke gjentas, og (c) å gjennomføre en strukturendring i eldreomsorgen basert på den varslede behovsanalysen. Inntektssiden gir lite slingringsmonn — kommunen hviler allerede tungt på Nord-Norge-tilskuddet (kap. 4), og gruveinntekter er borte. Veien ut av ROBEK er driftsdisiplin, ikke nye inntekter.

6 · Metode, kvalitetssikring og forbehold

VISER / TOLKNING-skillet

Gjennom hele rapporten skiller vi **VISER** (tall med kilde) fra **TOLKNING** (vurdering). De behovskorrigerte avvikene, PLO-drill-down, finansindikatorene og ROBEK-faktaene er VISER. Forklaringen på PLO-overforbruket (struktur + sprekk), avstemmingen av NDR og lånegjeld, og vurderingen av om nedstyringen er villet effektivitet eller underdekning er TOLKNING. Språkregelen er konsekvent: «indikasjon på effektiviseringspotensial» — aldri «sløsing».

Kilder

- **SSB / KOSTRA** — reviderte 2025-tall (publisert 16.06.2026); behovskorrigerte avvik, PLO-funksjons- og artsdata, finansindikatorer.
- **Grønt hefte (KDD)** — utgiftsbehov/kostnadsnøkler for behovskorrigeringen og Nord-Norge-tilskuddet.
- **Kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2025–2028 og årsbudsjett 2025** — ROBEK-driverne, disposisjonsfond, lånegjeld, rentesjokk, VO 40-merforbruk 55,5 mill, eldrebølge-framskriving.
- **Kommunestyrets vedtak økonomiplan 2026–2029** — tiltaksplan (§ 28-4), Nord-Norge-tilskudd ~101 mill, HOV-styrking +12,5 mill, snuoperasjon (sykepleierdekning, ingen vikarbyrå), grunnskole mot KOSTRA-nivå.
- **iFinnmark** (ROBEK-innmelding, endringer i eldretilbudet) og **SNL** (Sydvaranger, geografi/historie).

Forbehold

1. **NDR-avstemmingen.** VISER-NDR +1,6 % (2025) er en bedring fra faktisk NDR –3,54 % / –133 mill i 2024. Det er 2024-resultatet (+ udekket 2022-underskudd) som utløste ROBEK. Begge tall er korrekte for hvert sitt år.
2. **Netto lånegjeld-definisjon.** VISER 97,0 % (2025, folketall-nevner 9 947) ligger lavere enn kommunens egne KOSTRA-/budsjettall (107,4 % budsjettett 2025, 110,5 % i 2024). Avviket skyldes trolig ulik nevner/definisjon (% av brutto driftsinntekter) og bør verifiseres mot endelig KOSTRA 2025.
3. **Årsmelding/årsregnskap 2024 og 2025 som Sør-Varanger-dokument ble ikke lokalisert direkte.** NDR –133 mill / –3,54 % og PLO-merforbruket 55,5 mill er gjengitt via økonomiplan-dokumentene og iFinnmark, ikke fra selve årsberetningen. Bør hentes direkte fra kommunens egen årsmelding.
4. **Forvaltningsrevisjoner (Vefik IKS / kontrollutvalget) og statlige tilsyn (Statsforvalteren i Troms og Finnmark) for Sør-Varanger lot seg ikke lokalisere** via søk. Vi kan derfor IKKE bekrefte tilsyns-/revisjonsfunn for denne kommunen — et reelt hull. Bør sjekkes direkte mot Vefik IKS, kommunens kontrollutvalg, statsforvalteren.no/tf og Helsetilsynets base.
5. **Sykefravær per sektor og vikarbruk-tall** er bekreftet kvalitativt (HMS-fokus; «ingen vikarbyrå nå»), men uten sektorvise prosenttall i de funne dokumentene. Endringer i eldreomsorgen (bl.a. Prestøyhjemmet) og det tverrpolitiske forliket (Sp/Frp/H) er kjent, men detaljer ligger bak betalingsmur.

Hva analysen bevisst ikke gjør. Den leser ikke PLO-overforbruket som «sløsing» — det er en kombinasjon av uunngåelig arktisk struktur og en akutt sprekk kommunen nå har tatt grep om. Den leser ikke VISER-NDR +1,6 % som et tegn på at ROBEK er over — statusen er reell. Og den hevder ikke tilsynsfunn der ingen er lokalisert. Hovedfunnet — PLO som dyr arktisk struktur med en sprekk, holdt oppe av Nord-Norge-tilskuddet, i en ROBEK-kommune med tomt fond — og hovedforbeholdet — manglende tilsyns-/revisjonsbekreftelse og lånegjeld-avstemmingen — er rapportens to viktigste lesninger.

Kilder: SSB/KOSTRA (reviderte 2025-tall, publisert 16.06.2026) · Grønt hefte 2025/2026 (KDD) · Sør-Varanger kommunes økonomiplan 2025–2028/årsbudsjett 2025 og kommunestyrets vedtak økonomiplan 2026–2029 · iFinnmark · SNL. Hovedår 2025; 2024 som sammenligning. ROBEK-innmelding juni 2025. Analysen følger VISER/TOLKNING- skillet og språkregelen om «effektiviseringspotensial».